

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Інститут медичної інженерії
Кафедра цивільної безпеки та охорони праці**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для виконання курсової роботи з дисципліни
«Нормативне забезпечення управлінської та наглядової
діяльності в сфері цивільної безпеки»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності К10 «Цивільна безпека»
денної та заочної форми навчання

Затверджено на засіданні
кафедри цивільної безпеки та охорони праці
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Одеса: 2025

Методичні вказівки для виконання курсової роботи з дисципліни «Нормативне забезпечення управлінської та наглядової діяльності в сфері цивільної безпеки» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності К10 «Цивільна безпека» денної та заочної форми навчання/ Укладачі: Бочковський А.П., Сапожнікова Н.Ю. – Одеса: 2025. – 17 с.

Укладачі: Бочковський А.П. – професор
Сапожнікова Н.Ю. – доцент

ВСТУП

Дисципліна «Нормативне забезпечення управлінської та наглядової діяльності в сфері цивільної безпеки» займає основне місце у структурно-логічній схемі підготовки за освітньою програмою «Управління та наглядова діяльність в сфері охорони праці та цивільної безпеки» за спеціальністю К10 «Цивільна безпека», оскільки є базовою дисципліною для всебічного вивчення питань менеджменту, нагляду та контролю в сфері цивільної безпеки та охорони праці. Знання, які здобувачі отримують під час лекційних та практичних занять, а також виконання курсової роботи, створюють підґрунтя для вивчення всіх інших дисциплін передбачених освітньою програмою.

Предметом вивчення даної дисципліни є нормативно-правова база України з охорони праці та цивільної безпеки, а також міжнародні нормативно-правові документи в сфері безпеки.

Дані методичні вказівки містять рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Нормативне забезпечення управлінської та наглядової діяльності в сфері цивільної безпеки». Метою методичних вказівок є надання допомоги здобувачам під час самостійного виконання ними курсової роботи.

Курсова робота – це один з видів навчальної роботи, яка виконується здобувачами самостійно в поза аудиторний час під керівництвом викладача. Курсова робота сприяє розвитку у здобувачів навичок самостійної роботи з законодавчими документами, літературою, дозволяє проявити уміння збирати, оцінювати й узагальнювати необхідні матеріали з обраної теми.

I. Мета та задачі курсової роботи

Мета:

1. систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань, отриманих під час лекційних та практичних занять;
2. формування і розвиток навичок розробки нормативно-правових документів, проектів нормативно-правових документів, розпорядчої та ін. видів документації з управлінської та наглядової діяльності в сфері охорони праці, промислової та цивільної безпеки (СК9);

3. набуття та розвиток навичок прийняття обґрунтованих рішень (ЗКЗ), ведення самостійної роботи в сфері нормативного забезпечення управлінської та наглядової діяльності з охорони праці та цивільної безпеки;

Задача навчитись:

1. розробляти нормативно-правові документи підприємства з охорони праці, цивільної безпеки, а також такі, що відносяться до сфери нагляду, експертизи, сертифікації, стандартизації з охорони праці та промислової безпеки (ПРН19);

2. знаходити необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію (ПРН17);

3. розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки (ПРН5);

4. аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж необхідною нормативно-правовою документацією (ПРН15).

II. Тема курсової роботи: Розробка проекту нового (удосконалення існуючого) нормативно-правового документу в сфері безпеки.

III. Етапи виконання курсової роботи:

1. вибір та затвердження теми

На початку семестру (на установчій лекції – для здобувачів заочної форми навчання; на першій консультації згідно графіку навчального процесу – для здобувачів денної/заочної форми навчання), здобувач самостійно обирає напрямок за яким буде виконувати курсову роботу, що дозволяє реалізувати індивідуальну освітню траєкторію навчання (персональний шлях реалізації особистісного потенціалу кожного здобувача), досягти певного рівня компетентності, визначеного стандартом освіти, в умовах власної відповідальності та власного бажання.

Здобувачу пропонуються на вибір наступні напрямки роботи:

1. Розробка (удосконалення) нормативного акту з охорони праці.

2. Розробка (удосконалення) нормативного акту з цивільного захисту.

В рамках самостійно обраного напрямку здобувач, відповідно до свого варіанту, обирає вихідні дані для виконання курсової роботи (таблиця 1). Номер варіанту відповідає порядковому номеру здобувача в списку групи.

Якщо, згідно із завданням за номером варіанту, здобувачу слід розробити (удосконалити) нормативний акт не загального (галузевого чи міжгалузевого) спрямування, а для певного об'єкту (підприємства, установи чи організації, відділку, робочого місця тощо), то здобувач самостійно визначає такий об'єкт, а за потреби в додатковій інформації по об'єкту (кількості працівників, переліку обладнання, розташуванню, площі та інше) використовує відкриті джерела інформації.

Таблиця 1

Вихідні дані для виконання курсової роботи

Напрямок роботи	Варіант	Вихідні дані
Розробка (удосконалення) нормативного акту з охорони праці	1	Розробка проекту удосконаленого Положення про службу охорони праці на підприємстві
	2	Розробка проекту удосконалення санітарних норм мікроклімату виробничих приміщень
	3	Розробка проекту удосконалення ДСТУ EN 2:2014 Класифікація пожеж
	4	Розробка проекту Положення про систему управління охороною праці на підприємстві
	5	Розробка проекту удосконаленого Положення про проведення навчання та перевірку знань з питань охорони праці на підприємстві
	6	Розробка пропозицій щодо удосконалення Правил охорони праці під час виконання робіт на висоті (НПАОП 0.00-1.15-07)
	7	Розробка інструкції з охорони праці при виконання робіт
	8	Розробка проекту Колективного договору (<i>розділ охорона праці та дотичні до нього</i>)
	9	Розробка Посадової інструкція фахівця служби охорони праці
	10	Розробка Порядку забезпечення працівників засобами індивідуального захисту
Розробка (удосконалення) нормативного акту з цивільного захисту	1	Розробка проекту Положення про об'єктове формування цивільного захисту (рятувальну ланку)
	2	Розробка проекту Типової інструкції щодо дій персоналу та відвідувачів _____ при загрозі або виникненні надзвичайної ситуації
	3	Розробка проекту Положення про відділ планування заходів цивільного захисту
	4	Розробка проекту Положення про службу цивільного захисту на підприємстві
	5	Розробка Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації для
	6	Розробка Положення про проведення навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту на

Напрямок роботи	Варіант	Вихідні дані
	7	Розробка Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту для _____
	8	Розробка пропозицій щодо удосконалення діючого Порядку розробки та затвердження планів діяльності ЄДСЦЗ
	9	Розробка проекту удосконалених методичних рекомендацій щодо складання Плану реагування на надзвичайні ситуації суб'єкта господарювання
	10	Розробка пропозицій для удосконалення методичних рекомендацій щодо складання ПЛЛА

2. виконання курсової роботи

Здобувачу необхідно розробити або удосконалити нормативно-правовий документ відповідно до обраного варіанту завдання. Під час розробки слід врахувати особливості галузі, підприємства (установи чи організації), відділку для якого розробляється даний документ. Тобто, необхідно врахувати номенклатуру небезпечних і шкідливих факторів, специфіку діяльності підприємства (установи чи організації), кількість працівників, види та кількість виробничого обладнання, характер потенційно можливих надзвичайних ситуацій, територіальні (регіональні) особливості та ін.

Робота виконується здобувачем самостійно. Консультації з викладачем відбуваються згідно з графіком навчального процесу.

3. оформлення курсової роботи

Здобувач самостійно оформлює курсову роботу, керуючись рекомендаціями даних методичних вказівок (див. пункт IV).

4. представлення курсової роботи на перевірку

Виконана та оформлена відповідно до вимог курсова робота надсилається викладачу на електронну пошту, або через застосунок Google classroom чи надається викладачу особисто здобувачем в роздрукованому вигляді.

Термін надання виконаної курсової роботи на перевірку – не пізніше, ніж за два тижні до початку сесії.

Курсова робота оцінюється від 0 до 60 балів, ще до 40 балів здобувач може отримати під час захисту курсової роботи. Критерії оцінювання наведені в таблиці 2.

5. захист курсової роботи

До захисту допускається курсова робота, яка була своєчасно подана викладачу на перевірку, пройшла перевірку на відсутність плагіату та оцінена

на 15 і вище балів. Робота, яка була оцінена нижче ніж 15 балів, повертається здобувачу на доопрацювання. Захист таких курсових робіт проводиться відповідно до графіку перескладання.

Захист курсової роботи (своєчасно поданої та оціненої від 15 до 60 балів) проводиться на відкритому засіданні комісії за розкладом навчального процесу протягом останнього навчального тижня семестру.

Захист курсової роботи передбачає презентацію розробленого (або удосконаленого) здобувачем нормативно-правового документу. Форму презентації здобувач обирає самостійно за погодженням з викладачем - керівником. Тривалість – 10...15 хв. Захист може проходити очно або дистанційно.

Таблиця 2

Критерії оцінювання курсової роботи та її захисту

	Критерії	Бали
Курсова робота *	Виконати роботу вірно у повному обсязі відповідно до номера варіанту і вимог даних методичних вказівок.	60
	Виконати роботу вірно у повному обсязі відповідно до номера варіанту і вимог даних методичних вказівок, але допуститися несуттєвих помилок.	45
	Виконати роботу у повному обсязі відповідно до номера варіанту і вимог даних методичних вказівок, але допуститися суттєвих помилок.	30
	Виконати роботу не в повному обсязі (відповідно до номера варіанту і вимог даних методичних вказівок), допуститися суттєвих помилок.	15
	Не виконати роботу	0
Захист курсової роботи **	Доповідь побудувати структуровано та логічно. Надати повні, вірні відповіді на всі запитання викладача щодо змісту та структури курсової роботи. Презентацію роботи виконати із використанням сучасного програмного забезпечення для створення презентацій.	40
	Доповідь побудувати структуровано та логічно. Надати повні відповіді на всі запитання викладача щодо змісту та структури курсової роботи, але допуститися несуттєвих помилок. Презентацію роботи виконати із використанням сучасного програмного забезпечення для створення презентацій.	30
	Доповідь побудувати з порушенням структури та логіки навчально-методичного матеріалу. Надати повні відповіді на всі запитання викладача щодо змісту та структури курсової роботи, але допуститися суттєвих помилок, або надати неповні відповіді на запитання викладача чи відповіді не на всі запитання. Презентацію роботи	20

	виконати із використанням сучасного програмного забезпечення для створення презентацій.	
	Доповідь побудувати з порушенням структури та логіки навчально-методичного матеріалу. Надати відповіді не на всі запитання викладача та не повністю щодо змісту, структури курсової роботи. Презентацію не надати.	10
	Доповідь побудувати з порушенням структури та логіки навчально-методичного матеріалу. На запитання викладача щодо змісту, структури курсової роботи не надати відповіді. Презентацію не надати, або надати лише презентацію і не доповідати, не відповідати на запитання викладача.	5
	Не захистити роботу (не представити презентацію, не виступити з доповіддю, не відповісти на запитання)	0

Примітка

*** Вірно виконаною роботою, вважається робота, яка за своїм змістом, структурою, логікою викладення інформації відповідає вимогам даних навчально-методичних матеріалів. Розроблений (відповідно до варіанту) документ за своєю структурою, змістом, оформленням відповідає вимогам до відповідного документу.**

Несуттєвими помилками вважаються помилки, які не стосуються змісту, структури відповідного нормативно-правового документу, вимог даних навчально-методичних матеріалів (наприклад, несуттєвими помилками можна вважати орфографічні, стилістичні помилки тощо).

Суттєвими помилками вважаються помилки, які стосуються змісту, структури відповідного нормативно-правового документу, вимог даних навчально-методичних матеріалів.

****Структурованою та логічно побудованою доповіддю вважається доповідь, яка відповідає структури та логіці викладення матеріалу у навчально-методичних матеріалах за даною дисципліною, темою.**

Повною і вірною відповіддю вважається відповідь, яка за своїм змістом, термінологією та обсягом повністю відповідає змісту та логіці подання відповідного навчально-методичного матеріалу з основного списку літератури для дисципліни та може бути доповнена (але не обов'язково) інформацією із додаткового списку літератури.

Порушенням структури та логіки у відповіді вважається відповідь, яка порушує структуру та логічну послідовність подання відповідного навчально-методичного матеріалу з основного списку літератури до даної дисципліни.

Сучасним програмним забезпеченням для створення презентацій, вважається PowerPoint, Google Presentation (Google Slides), Canva та ін.

Несуттєвими помилками вважаються помилки, які не змінюють концептуального змісту навчального матеріалу (термінів, визначень та ін.).

Суттєвими вважаються помилки, які змінюють концептуальний зміст навчального матеріалу (термінів, визначень та ін.).

IV. Рекомендації щодо оформлення курсової роботи:

Курсова робота може бути оформлена як електронний або паперовий документ (роздрукований).

Текст курсової роботи – це нормативно-правовий документ, який оформлюється (структура, зміст, поділ на глави/розділи/пункти тощо) згідно з вимогами до даного документу.

Текст друкують з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм) через 1,5 міжрядкових інтервали, у текстовому редакторів Word (Times New Roman), розміру 14. Поля: зліва – 30 мм, справа – 15 мм, зверху і знизу – 20 мм. Абзацний виступ складає - 1,25 см, вирівнювання основного тексту – по ширині.

Необхідно дотримуватися єдиного стилю оформлення курсової роботи. Шрифт друку повинен бути чітким, колір – чорний.

У тексті роботи неприпустимо застосування питальних та окличних знаків. Друкарські помилки, описки неточності не допускаються.

Заголовки структурних частин друкують жирним шрифтом симетрично до тексту.

Структура курсової роботи:

- титульний лист (додаток А);
- основна частина курсової роботи (текст проекту документу або пропозицій по удосконаленню);
- список використаної літератури, джерел.

Рисунки, таблиці, формули у тексті курсової роботи повинні мати назву, порядковий номер. Їх розміщують одразу після тексту, де на них вперше було посилання. Формули друкують із застосуванням редактора формул. Приклад оформлення таблиць, рисунків та формул в курсовій роботі наведено в Додатку Б.

Список використаної під час виконання курсової роботи літератури, джерел, баз даних наводиться вкінці роботи. Список формується з опису лише тих літературних джерел, які дійсно були використані під час роботи. Список літератури оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 або у стилі APA (на вибір здобувача) у порядку згадування (використання) в роботі чи в алфавітному порядку (на вибір здобувача).

Якщо робота подається на перевірку в електронному виді, то всі структурні елементи курсової роботи повинні бути зібрані в одному файлі (розширенням pdf, doc або docx). Назва файлу повинна відповідати прізвищу здобувача, містити скорочення виду роботи та назву нормативно-правового документу, який було розроблено (удосконалено в роботі). Наприклад – Лідньов_КР_Інструкція.docx, або Коростень_КР_Положення про СУОПП.pdf.

V. Список літератури

1. Бочковський А.П., Сапожнікова Н.Ю. (2025). Конспект лекцій з дисципліни «Нормативне забезпечення управлінської та наглядової діяльності в сфері цивільної безпеки» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю К10 «Цивільна безпека» денної та заочної форми навчання. Одеса: ОП. 140 с.

2. Бочковський А.П., Сапожнікова Н.Ю. (2025). Методичні вказівки до

самостійної роботи з дисципліни «Нормативне забезпечення управлінської та наглядової діяльності в сфері цивільної безпеки» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності К10 «Цивільна безпека» денної та заочної форми навчання. Одеса: ОП. – 19 с.

3. Про охорону праці (Закон України). № 2694-XII. (1992). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

4. Кодекс цивільного захисту України (Кодекс України). №5403-VI. (2013). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

5. Кодекс законів про працю України (Кодекс України). № 322-VIII. (1971). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування (Закон України). № 1105-XIV. (1999). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>

7. Конституція України (Закон України). № 254к/96-ВР. (1996). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

8. Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з охорони праці (Наказ). № 151. (2004). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0778-04#Text>

9. ДСТУ 1.5:2015. Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів (державний стандарт). (2015). Відновлено з https://dnaop.com/html/61585/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_1.5_2015

10. ДСТУ 1.7:2015. Національна стандартизація. Правила та методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів (державний стандарт). (2015). Відновлено з https://dnaop.com/html/61649/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_1.7_%202015

11. Про затвердження Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок (ДНАОП 0.03-8.08-93) (Наказ МОЗ України). №256. (1993). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0051-94#Text>

12. 11. Про затвердження Граничних норм підймання і переміщення важких речей жінками (Наказ МОЗ України). №241. (1993). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0194-93#Text>

13. Про затвердження Переліку важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх (ДНАОП 0.03-8.07-94) (Наказ МОЗ України). № 46. (1994). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0176-94#Text>

14. Про затвердження граничних норм підймання і переміщення важких речей неповнолітніми (Наказ МОЗ України). № 59. (1996). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0183-96#Text>

15. Перелік робіт з підвищеною небезпекою (НПАОП 0.00-4.12-2005)

- (Перелік). № 15. (2005). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0232-05#Text>
16. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05) та Переліку робіт з підвищеною небезпекою (Наказ). №15. (2005). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05#Text>
17. Про затвердження переліку заходів та засобів з охорони праці (Постанова КМУ). №994. (2003). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994-2003-%D0%BF#Text>
18. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві (Постанова КМУ). № 337. (2019). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#n12>
19. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24) (Кодекс України). № 8073-X. (1984). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
20. Про колективні договори і угоди (Закон України). № 3356-XII. (1993). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
21. Про затвердження переліку професійних захворювань (Постанова КМУ). №1662. (2000). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF#Text>
22. Про затвердження Порядку забезпечення надання підтримки міжнародним рятувальним командам, які допомагають у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (Постанова КМУ). № 904. (2024). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/904-2024-%D0%BF#Text>
23. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування повноважень між центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту (Закон України). № 2228-IX. (2022). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2228-20#Text>
24. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту, вдосконалення законодавства з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, організації та проведення евакуації населення, забезпечення охорони життя та здоров'я громадян (Закон України). № 3441-IX. (2023). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3441-20#n122>
25. Про затвердження Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та Видів оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (Наказ МВС України). № 1406. (2014). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-15#n15>
26. Види оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (Наказ МВС України). № 1406. (2014). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-15#n77>

27. Статут дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж (Наказ МВС України). № 340. (2018). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0802-18#n4>

28. Про затвердження Порядку організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту (Наказ МВС України). № 511. (2017). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0835-17#n14>

29. Про затвердження Порядку організації та проведення професійної підготовки, підвищення кваліфікації основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб (Постанова КМУ). № 729. (2013). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/729-2013-%D0%BF#n9>

30. Про затвердження Порядку та умов присвоєння класної кваліфікації рятувальникам і громадянам України, яких приймають на роботу до аварійно-рятувальних служб (Наказ МВС України). № 1368. (2015). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1488-15#n13>

31. Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту (Постанова КМУ). № 819. (2013). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-2013-%D0%BF#n9>

32. Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту (Постанова КМУ). № 443. (2013). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/443-2013-%D0%BF#n9>

33. Про затвердження Переліку посад, що підлягають заміщенню особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, та граничних спеціальних звань за цими посадами (Наказ МВС України). № 170. (2021). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0363-21#n13>

34. Про затвердження Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу (Постанова КМУ). № 593. (2013). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/593-2013-%D0%BF#n9>

35. Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» (Наказ МОЗ). № 248. (2014). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text>

36. Бочковський А.П., Сапожнікова Н.Ю. (2024). Проблеми нормативно-правового забезпечення безпеки праці під час виконання робіт підвищеної небезпеки на висоті. Проблеми охорони праці в Україні, 40(1–2), 45–51. DOI: <https://doi.org/10.36804/nndipbop.40-1-2.2024.45-51>

37. Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій (Наказ МОЗ України). № 246. (2007). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0846-07#Text>

38. Про затвердження Змін до форми первинної облікової документації № 025/о «Медична карта амбулаторного хворого № ____» та Інструкції щодо її

заповнення (Наказ МОЗ України). № 2555. (2021). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0066-22#Text>

39. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень ДСН 3.3.6.042-99 (Постанова МОЗ України). № 42. (1999). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va042282-99#Text>

40. Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони (Наказ МОЗ України). № 1192. (2024). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1107-24#Text>

41. Державні медико-санітарні нормативи допустимого вмісту біологічних речовин у повітрі робочої зони (Наказ МОЗ України). № 1192. (2024). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1108-24#n4>

42. ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення (2018). Відновлено з https://ledeffect.com.ua/images/___branding/dbn2018.pdf

43. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні (Наказ МВС України). № 1417. (2014). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text>

44. ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту. Зі Зміною № 1 (2014). Відновлено з https://e-construction.gov.ua/files/new_doc/3019199246864746128/2023-01-19/96f6dbab-a76a-4ba5-981a-19de4a8a14a2.pdf

45. Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників (Наказ МВС України). №25. (2018). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0225-18#Text>

46. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків, установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою (2016). Відновлено з

https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_b_v_1_1_36/5-1-0-1759

48. ДСТУ EN 2:2014 Класифікація пожеж (EN 2:1992; EN 2:1992/A1:2004, IDT) (2014). Відновлено з https://dnaop.com/html/62137/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_EN_2_2_014

49. ДСТУ 8828:2019 Пожежна безпека. Загальні положення (2019). Відновлено з https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/dstu_8828_2019.pdf

50. ДСТУ 8829:2019 Пожежовибухонебезпечність речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їхнього визначення. Класифікація (2019). Відновлено з <https://www.alutal.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/dstu-8829-2019-1.pdf>

51. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги (2016). Відновлено з <https://dbn.co.ua/dbn/dbn-v.1.1-7-2016-pozhezhna-bezpeka-obektiv-budivni.pdf>

52. ПУЕ Правила улаштування електроустановок (2017). Відновлено з <https://art-energetyka.com.ua/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0>

[%BB%D0%B0-%D1%83%D0%BB%D0%B0%D1%88%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D1%83%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BA.pdf](#)

53. Про визнання такими, що не застосовуються на території України, деяких нормативних документів електроенергетичної галузі (Наказ Міненерговугілля). № 166. (2019). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0166732-19#Text>

54. Про затвердження "Правил будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок" (ДНАОП 0.00-1.32-01) (Наказ Мінпраці). № 272. (2001). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0272203-01#Text>

55. Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів (ДНАОП 0.00-1.21-98) (Наказ Мінпраці). №4. (1998). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-98#Text>

56. Про затвердження Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів (Наказ Мінпаливенерго України). № 258. (2006). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1143-06#Text>

57. Ratifications for Ukraine. Information System on International Labour Standards, 2024. Відновлено з https://normlex.ilo.org/dyn/nrmlx_en/f?p=NORMLEXPUB:11200:0::NO::P11200_COUNTRY_ID:102867

58. Up-to-date Conventions and Protocols not ratified by Ukraine. Information System on International Labour Standards, 2024. Відновлено з https://normlex.ilo.org/dyn/nrmlx_en/f?p=1000:11210:0::NO:11210:P11210_COUNTRY_ID:102867

59. C119 - Guarding of Machinery Convention, 1963 (No. 119). Information System on International Labour Standards, 2024. Відновлено з https://normlex.ilo.org/dyn/nrmlx_en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_INSTRUMENT_ID:312264:NO

60. Рекомендація щодо забезпечення машин захисними пристроями N 118 (Рекомендації МОП). №118. (1963). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_097#Text

61. Рекомендація щодо охорони здоров'я працівників на місцях роботи N 97 (Рекомендації МОП). № 97. (1953). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_071#Text

62. Рекомендація щодо інспекції праці N 81 (Рекомендації МОП). № 81. (1947). Відновлено з <https://ips.ligazakon.net/document/MU47003>

63. Рекомендація щодо інспекції праці на гірничопромислових і транспортних підприємствах N 82 (Рекомендації МОП). № 82. (1947). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_301#Text

64. Рекомендація щодо гігієни в торгівлі та установах N 120 (Рекомендації МОП). № 120. (1964). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_173#Text

65. Рекомендація щодо боротьби з небезпекою, спричинюваною канцерогенними речовинами й агентами у виробничих умовах, та заходів профілактики N 147 (Рекомендації МОП). № 147. (1974). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_098#Text
66. Рекомендація щодо служб гігієни праці N 171 (Рекомендації МОП). № 171. (1985). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_072#Text
67. Конвенція 1981 року про безпеку й гігієну праці та виробниче середовище N 155 (Конвенція МОП). № 155. (1981). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_050#Text
68. Конвенція 1993 року про запобігання великим промисловим аваріям (Конвенція МОП). № 174. (1993). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_107#Text
69. Угода про асоціацію. Урядовий портал. Відновлено з <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu>
70. ДСТУ ISO 45001:2019 Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 45001:2018, IDT) (2019). Відновлено з https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/dstu_iso_45001_2019.pdf
71. ДСТУ OHSAS 18002:2015 Системи управління гігієною та безпекою праці. Основні принципи виконання вимог OHSAS 18001:2007 (OHSAS 18002:2008, IDT) (2015). Відновлено з https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/18002_2015.pdf
72. Стратегія співробітництва ВООЗ з Україною на період до 2030 року. World Health Organization, 2024. Відновлено з <https://www.who.int/ukraine/uk/publications/WHO-EURO-2024-9329-49101-73236>

Додатки

*Додаток А
Приклад оформлення
титального листа курсової роботи*

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Інститут медичної інженерії
Кафедра цивільної безпеки та охорони праці**

**КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни
«Нормативне забезпечення управлінської та наглядової
діяльності в сфері цивільної безпеки»**

Виконав:
здобувач групи ЗБЦ-191
Петров Микола Сергійович
Залікова книжка № 1234567

Перевірив:
к.т.н., доц. Сапожнікова Н.Ю.

Одеса: 2025 р.

Додаток Б
Приклад оформлення рисунків і таблиць

Текст текст текст текст текст текст. Текст текст текст текст текст текст текст
текст текст текст. Текст текст текст текст текст текст текст (рис.1) текст текст
текст текст текст текст текст.

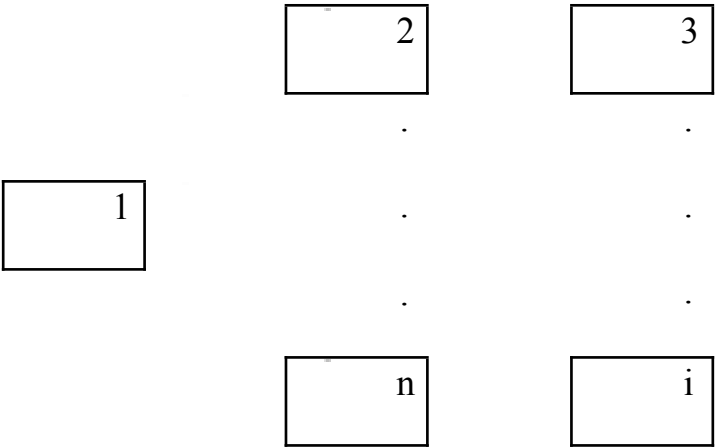

Рис. 1 - Принципова схема системи автоматизованого обліку та контролю змін нормативно-правової бази України з охорони праці

*Вирівнювання рисунка по центру, симетрично тексту.
Назва рисунка – вирівнювання по ширині, абзацний відступ – 1,25.*

Текст текст текст текст текст. Текст текст текст текст текст текст текст
(табл.1) текст текст текст текст текст текст текст.

Таблица 1

Назва таблиці			
№, п/п	Перелік елементів	Кількість елементів	Примітка
1	2	3	4

1			
2			
3			

Таблицю, як і назву таблиці, розміщують по центру, симетрично тексту.

Текст в таблиці, за умови якщо таблиця має розмір більше ніж на одну сторінку, дозволяється друкувати шрифтом Times New Roman розмір не 14, а 12.

Між текстом та рисунком, таблицею (зверху та знизу) – пропускаємо один рядок.

Текст текст текст текст текст. Текст текст текст текст текст текст текст текст текст текст:

$$q_{1k} = \gamma_0 \alpha_k \prod_{k=0}^{k-1} \xi_k q_{00}, \quad k = 1, 2, \dots, K. \tag{1.1}$$

α_k –
 ξ_k –
 γ_0 –

де, q_{1k} –

Текст текст текст текст текст. Текст текст текст текст текст текст текст текст текст текст.

Нумерація формул складається з двох цифр розділених між собою крапкою: перша цифра – номер пункту чи розділу, в якому розміщено формулу, а друга – порядковий номер формули в данному пункті чи розділі.

Між текстом формулою і описом формули (зверху та знизу) пропускаємо один рядок.